

Περιεχόμενα

Πρόλογος	xi
Σημείωμα του συγγραφέα	xv
Διευκρινίσεις-βραχυγραφίες-ευχαριστίες	xix

...ΕΩΣ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΣΕΒΡΩΝ (1900-1920)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

(Αντί Εισαγωγής)	3
------------------------	---

Μεγάλη Ιδέα και Mare Nostrum: Αντιπαράθεση εθνικισμών .....

(α) «Κουράγιο, τόλμη και ανταρσία»	3
(β) Σχέδια «εξιταλισμού»...	12
(γ)...Και «Υπερπόντιος Ιταλία»	14
(δ) Διπλή απόβαση στη Μικρά Ασία	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κρυφά κι ανοιχτά χαρτιά: Μία μυστική και μία επίσημη συμφωνία ..

33	(α) «Ειρηνική εισβολή» και «κατοχή» .....
42	(β) Η μυστική συμφωνία Βενιζέλου-Τιτόνι .....
42	β1. «Ούτε λίγη ούτε πολλή δέσμευση» .....
45	β2. Λογοκρισία χωρίς παλινωδίες .....
49	β3. Ο «ενεργός ποιητής» και η «φασιστική αριστερά» .....
55	β4. Οι «συνταγές της μπουρζουαζίας» και άλλα «Ζητήματα» .....
63	(γ) Συνθήκη των Σεβρών: Διόρθωση ενός «σοβαρού λάθους» .....

**Η ΟΛΕΘΡΙΑ ΠΟΡΕΙΑ (1921-22) ΚΑΙ
Η ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ (1922-32)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Για ένα «Νέο Δεξιό Κράτος»:

Μικρασιατική καταστροφή και Πορεία στη Ρώμη	73
(α) Αντιβενιζελική Ελλάδα, κωνσταντινική Ιταλία	73
(β) Η ακαθόριστη μάζα	77
(γ) «Ψευδοϊταλοί και άλλοι υποχριτές» - Ο συναγερμός που δεν χτύπησε	81
(δ) Απληστοί και εξαγριωμένοι...	86
(ε) «Πυρίτις κυνηγίου διά Κεμάλ»	89
(στ) «Αντι-κόμμα», «δεξιός κόσμος» και «νιτσεϊκά διαμάντια»	93

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

...Για μια θέση στον ήλιο: Η εκτέλεση, η αναστολή, το επεισόδιο και το «προνουντσιαμέντο»	103
(α) «Η αντεκδίκηση του μεγαλομανούς Βενιζέλου»	103
(β) «Εβραϊκός δάκτυλος και I. Μεταξάς, «ο άνθρωπος της Ιταλίας»	108
(γ) «Έως εδώ και μη παρέκει»	115
(δ) Επίθεση στην Κέρκυρα	120
δ1. Ένα επεισόδιο... πολύ θερμό	120
δ2. «Η βία είναι αναγκαία και θεμιτή»...	126
(ε) «Η Ισπανορωμαϊκή προσέγγισης και ο ελληνικός σκόπελος»	131

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εξιταλισμός-εκφασισμός-αφελληνισμός:

Αντίσταση και συνδιαλλαγή	135
α) «Μετ' αγρύπνου και νοήμονος προσοχής...»	135
(β) Από τις ακτές του Αδρία εις την διεθνή χορείαν	141
(γ) Ρώμη προς Αθήνα: ...«μη με εγγίζεις»	148
(δ) Ασκήσεις ετοιμότητας - «Ο ανισόρροπος και ο ιταλός Δον Κιχώτος»	157
(ε) Για να ηρεμήσουν τα πνεύματα στην Ευρώπη	163
(στ)...Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στη Ρώμη	166
(ζ) 23 ^η Σεπτεμβρίου 1928... «Η συμφωνία της ιταλοφοβίας με την ιταλοφιλία»	173
(η) Η τριμερής φιλία και η «φασιζουσα νοοτροπία»	178

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Προ-φασισμός ή φευδο-φασισμός:	
Εστίες, εκδηλώσεις, όργανα και μέθοδοι	183
(α) Foscolo και Santarosa	183
(β) Πάτρα-Επτάνησα: «Οι “μοναχοί-κατάσκοποι” του ιταλοφασισμού»	189
(γ) Αθήνα: «“Κινητή” και “σταθερά” προπαγάνδα φασιστών»	192
(δ) Θεσσαλονίκη: Ιταλικά εκπαιδευτήρια και Ισραηλιτική Κοινότητα	194
(ε) «Ιταλο-ισπανικά της Θεσσαλονίκης», «Εβδομάς Ιταλικού Βιβλίου» και αρχαιολογία	197
(στ) Τέλος εποχής...	203

ΤΑ ΤΥΜΠΑΝΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ (1933-1940)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Ναυμαχίες στο Αιγαίο:	213
Η ιταλική επίθεση στην Αφρική και ο ισπανικός εμφύλιος	213
(α) «Παγκοσμιότητα της Ρώμης» - «εβραιοδιεθνιστική Θεσσαλονίκη».	213
(β) «Η ιταλοφοβία είναι ολίσθημα...»	221
(γ) «Το μουσολινικό πρότυπο δεν ενδείκνυται...»	227
(δ) Ναζιστικά κηρύγματα και φασιστικά διαγγέλματα	232
(ε) Ο αντιφασισμός του ελληνικού εθνικισμού	242
(στ) Ισπανικό Ζήτημα και Αθήνα: «Η Ρώμη κατευθύνει και το Βερολίνο ακολουθεί»	253
(ζ) Οι πειρατές του Μεταξά και οι κουρσάροι του Μουσολίνι και του Φράνκο	262
Αντί επιλόγου: «Μαντάμ Μπατερφλάι», Hendaya, «Καλυκοποιείο και RAAΒ»...	267

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΓΓΡΑΦΩΝ	273
ΤΥΠΟΥ	299
ΕΙΚΟΝΕΣ	317
ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ	320

ΠΗΓΕΣ

A. Πρωτογενείς-ανέκδοτες πηγές	327
A1. Ελλάδα	327
A2. Ιταλία	327
A3. Ισπανία	327
A4. Προσωπικά Αρχεία – Μαρτυρίες	327
B. Δευτερογενείς –δημοσιευμένες πηγές (Βιβλία, άρθρα, διατριβές, απομνημονεύματα, μαρτυρίες, δικτυακοί τόποι)	327
B1. Ελληνική βιβλιογραφία	327
B2. Ξένη βιβλιογραφία	338
Γ. Εφημερίδες/Περιοδικά (κυριότερες αναφορές)	350
Γ1. Ελληνικός τύπος	350
Γ2. Ιταλικός τύπος	350
Γ3. Ισπανικός και ισπανόφωνος τύπος	350
Γ4. Ξένος τύπος στην Ελλάδα	350
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	351